

Målemetode og referencepunkt for mål om reduktion i alvorlige arbejdsulykker i 2020-arbejdsmiljøstrategien

I den politiske aftale mellem regeringen og forligspartierne af 22. marts 2011 om en strategi for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020 er reduktionsmålet for arbejdsulykker formuleret som følger:

- At antallet af alvorlige arbejdsulykker, set i forhold til antallet af beskæftigede, er reduceret med 25 pct.

Alvorlige arbejdsulykker defineres som arbejdsulykker, der har ført til at tilskadekomne har fået varigt mén og/eller resulteret i et længerevarende sygefravær fra arbejdet. Dermed omfatter begrebet både konsekvenser for tilskadekomne og arbejdspladsen.

Dette notat omhandler den metode, som vil blive anvendt til at opgøre om reduktionsmålet er nået i 2020.

Udgangspunktet for beregningen af reduktionen er anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet, som har ført til længerevarende sygefravær og anmeldte arbejdsulykker til Arbejdsskadestyrelsen, som har fået tilkendt erstatning for varigt mén. Referenceåret er 2011 ved prioriteringsperiodens start. Det er det samlede antal anmeldte arbejdsulykker, der har ført til længerevarende sygefravær og/eller varigt mén set i forhold til antallet af beskæftigede, som skal være reduceret med 25 pct. i 2020.

- Referencepunktet i 2011 er estimeret til 3,9 anmeldte arbejdsulykker pr. 1.000 beskæftigede, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær. Denne incidens skal falde til 2,9, for at målet om en 25 pct. reduktion er nået.

I det følgende beskrives hvordan referencepunktet er blevet fastlagt.

Målemetode

Anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet er blevet samkørt med oplysninger om udbetalinger af sygedagpenge, med henblik på at identificere et eventuelt længerevarende sygefravær, som kan relateres til ulykkestidspunktet. Til dette formål er anvendt Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø Register over Sygedagpenge og Sociale ydelser i Danmark (RSS). Der er medtaget tilfælde, hvor sygefraværet er over fire uger, og det skyldes at den arbejdsgiverbetalte periode er 30 dage, og registeret således ikke indeholder dækkende informationer om kortere sygefravær.

Arbejdsskadestyrelsen tilkender erstatning ved méngrader på 5 procent og derover for anmeldte ulykkestilfælde, som kan anerkendes som en arbejdsulykke. Alle ulykkestilfælde, der har ført til erstatning for en méngrad på 5 pct. og derover, er medtaget.

I opgørelsen medregnes et ulykkestilfælde kun én gang, og der er derfor foretaget en samkøring af data fra Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet med henblik på at korrigere for ulykker, som har ført til både tilkendelse af erstatning for varigt mén og et længerevarende sygefravær.

For 2011 er der på opgørelsestidspunktet den 31. december 2012, identificeret i alt 9.628 anmeldte arbejdsulykker, som har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær (tabel 1).

Tallet for 2011, de 9.628 tilfælde, er ikke endeligt og det skyldes især to forhold. Det ene er, at en række arbejdsulykker anmeldes for sent, hvorfor der efter opgørelsestidspunktet fortsat anmeldes arbejdsulykker sket i 2011. Det andet forhold er, at der går en vis tid fra en arbejdsulykker anmeldes til forsikringsselskabet, til videresendelse til Arbejdsskadestyrelsen, og til der foreligger en endelig afgørelse. En sådan afgørelse skal normalt foreligge inden et år fra anmeldelsestidspunktet.

Ved at anvende tidligere års informationer om hvor lang tid der går fra arbejdsulykken sker, til den bliver anmeldt og der foreligger en afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen, er der beregnet en prognose for 2011, som udgør grundlaget for referencepunktet i 2011. Prognosen for det endelige antal alvorlige arbejdsulykker i 2011 er 10.399 tilfælde.

Med en beskæftigelse på 2.676.095 personer ifølge Danmarks Statistik Registerbaserede Arbejdsstyrkestatik (RAS) for 2011 fås en incidens på 3,9 arbejdsulykker, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær pr. 1.000 beskæftigede.

Tabel 1 Grundlag for referencepunkt for alvorlige arbejdsulykker i 2011

Anmeldte arbejdsulykker til ASK, der har ført til varigt mén pr. 31. december 2012	Anmeldte arbejdsulykker til AT, der har ført til længerevarende sygefravær pr. 31. december 2012	Anmeldte arbejdsulykker, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær pr. 31. december 2012	Prognose for endeligt antal anmeldte arbejdsulykker, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær 2011	Incidens (pr. 1.000 beskæftigede) 2011
5.371	6.398	9.628	10.399	3,9

Med målet om en reduktion på 25 procent, skal incidensen falde til 2,9 i 2020. Det svarer til at antallet af anmeldte alvorlige arbejdsulykker skal reduceres med 2.600 tilfælde fra 10.399 i 2011 til 7.800 tilfælde i 2020, hvis beskæftigelsen fastholdes (tabel 2).

Udviklingen i anmeldte arbejdsulykker, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær vil blive fulgt ved årlige opgørelser og i den forbindelse vil referencepunktet for 2011 blive justeret til det endelige niveau for 2011. For den kommende opgørelse af niveauet i 2012, vil det tilsvarende være nødvendigt at beregne en prognose for 2012 og så fremdeles. Baseret på informationer fra tidligere år vurderes det, at prognosen for antallet af anmeldte alvorlige arbejdsulykker i 2011 har en usikkerhed på +/- 1 pct.

Den anvendte prognose vil løbende blive vurderet og om nødvendigt justeret. Hvis der eksempelvis sker ændringer i hvor lang tid der typisk går fra arbejdsulykken sker til anmeldelse og til afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen, vil det påvirke prognoseberegningerne.

Tabel 2 Referencepunkt, mål og fald i alvorlige arbejdsulykker

	Antal alvorlige arbejdsulykker	Incidens (pr. 1.000 beskæftigede)
Referencepunkt 2011	10.399	3,9
Mål i 2020 ^{*)}	7.799	2,9
Fald 2011-2020 ^{*)}	2.600	1,0

*) Antal alvorlige arbejdsulykker er under forudsætning af at beskæftigelsen fastholdes i 2020